

I

(Νομοθετικές πράξεις)

KANONISMOI**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2022/1031 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ****της 23ης Ιουνίου 2022**

σχετικά με την πρόσβαση των οικονομικών φορέων, αγαθών και υπηρεσιών τρίτων χωρών στις αγορές της Ένωσης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης και τις διαδικασίες που υποστηρίζουν τις διαπραγματεύσεις σχετικά με την πρόσβαση των οικονομικών φορέων, αγαθών και υπηρεσιών της Ένωσης στις αγορές δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης τρίτων χωρών (μέσο για τις διεθνείς δημόσιες συμβάσεις — IPI)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αφού ζήτησαν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 21 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), η Ένωση καθορίζει και εφαρμόζει κοινές πολιτικές και δράσεις και βέλτιώνει τη συνεργασία σε όλους τους τομείς των διεθνών σχέσεων, με στόχο, μεταξύ άλλων, την προώθηση της ενσωμάτωσης όλων των χωρών στην παγκόσμια οικονομία, μεταξύ άλλων και μέσω της προοδευτικής κατάργησης των περιορισμών του διεθνούς εμπορίου.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 206 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η Ένωση, με τη δημιουργία τελωνειακής ένωσης μεταξύ των κρατών μελών, επιθυμεί να συμβάλει, για το κοινό συμφέρον, στην αρμονική ανάπτυξη του παγκόσμιου εμπορίου, στην προοδευτική κατάργηση των περιορισμών στις διεθνείς συναλλαγές και στις άμεσες ξένες επενδύσεις, και στον περιορισμό των τελωνειακών και άλλων φραγμών.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 26 ΣΛΕΕ, η Ένωση θεσπίζει τα μέτρα για την εγκαθίδρυση ή τη διασφάλιση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, η οποία περιλαμβάνει χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα, μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων σύμφωνα με τις Συνθήκες. Η πρόσβαση οικονομικών φορέων, αγαθών και υπηρεσιών τρίτων χωρών στις αγορές δημοσίων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης της Ένωσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της κοινής εμπορικής πολιτικής.

⁽¹⁾ ΕΕ C 264 της 20.7.2016, σ. 110.⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Ιουνίου 2022 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2022.

- (4) Το άρθρο III:8 της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994 και το άρθρο XIII της Γενικής Συμφωνίας για τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών εξαιρούν τις δημόσιες συμβάσεις από τους κύριους πολυμερείς κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ).
- (5) Στο πλαίσιο του ΠΟΕ και μέσω των διμερών της σχέσεων, η Ένωση υποστηρίζει το φιλόδοξο άνοιγμα των αγορών της Ένωσης και των εμπορικών της εταίρων στον τομέα των διεθνών δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης, με πνεύμα αμοιβαιότητας και αμοιβαίου οφέλους.
- (6) Η πολυμερής συμφωνία του ΠΟΕ για τις δημόσιες συμβάσεις και οι εμπορικές συμφωνίες της Ένωσης που περιλαμβάνουν διατάξεις για τις δημόσιες συμβάσεις προβλέπουν πρόσβαση στην αγορά για τους οικονομικούς φορείς της Ένωσης μόνο στις αγορές δημοσίων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης τρίτων χωρών που είναι συμβαλλόμενα μέρη των εν λόγω συμφωνιών.
- (7) Σε περίπτωση που μια τρίτη χώρα είναι συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας του ΠΟΕ για τις δημόσιες συμβάσεις ή έχει συνάψει εμπορική συμφωνία με την Ένωση η οποία περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις, η Επιτροπή θα πρέπει να ακολουθεί τους μηχανισμούς διαβούλευσης ή τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών που προβλέπονται στις συμφωνίες αυτές, όταν οι περιοριστικές πρακτικές αφορούν δημόσιες συμβάσεις που καλύπτονται από δεσμεύσεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά που έχει αναλάβει η εν λόγω τρίτη χώρα έναντι της Ένωσης.
- (8) Πολλές τρίτες χώρες είναι απρόδυμες να ανοίξουν τις αγορές τους στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων ή των συμβάσεων παραχώρησης στον διεθνή ανταγωνισμό, ή να βελτιώσουν την πρόσβαση στις εν λόγω αγορές. Ως εκ τούτου, οι οικονομικοί φορείς της Ένωσης αντιμετωπίζουν περιοριστικές πρακτικές σε πολλές τρίτες χώρες στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών εμπορικών ευκαιριών.
- (9) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 654/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ι), θεσπίζει κανόνες και διαδικασίες με σκοπό να διασφαλιστεί η άσκηση των δικαιωμάτων της Ένωσης στο πλαίσιο των διεθνών εμπορικών συμφωνιών που έχει συνάψει η Ένωση. Δεν υπάρχουν τέτοιοι κανόνες και διαδικασίες για την αντιμετώπιση των οικονομικών φορέων, των αγαθών και των υπηρεσιών που δεν καλύπτονται από τέτοιες διεθνείς συμφωνίες.
- (10) Οι διεθνείς δεσμεύσεις όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά που έχουν αναληφθεί από την Ένωση έναντι τρίτων χωρών στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης απαιτούν, μεταξύ άλλων, την ίση μεταχείριση των οικονομικών φορέων από τις εν λόγω τρίτες χώρες. Κατά συνέπεια, τα μέτρα που εγκρίνονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού μπορούν να εφαρμόζονται μόνο σε οικονομικούς φορείς, αγαθά ή υπηρεσίες από τρίτες χώρες που δεν είναι συμβαλλόμενα μέρη της πολυμερούς συμφωνίας του ΠΟΕ για τις δημόσιες συμβάσεις ή δημερών ή πολυμερών εμπορικών συμφωνιών που έχουν συναφθεί με την Ένωση και οι οποίες περιλαμβάνουν δεσμεύσεις σχετικά με την πρόσβαση σε αγορές δημοσίων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης, ή σε οικονομικούς φορείς, αγαθά ή υπηρεσίες από χώρες που είναι συμβαλλόμενα μέρη των εν λόγω συμφωνιών, αλλά μόνο δύον αφορά τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων για αγαθά, υπηρεσίες ή παραχώρησης που δεν καλύπτονται από τις εν λόγω συμφωνίες. Σύμφωνα με τις οδηγίες 2014/23/ΕΕ (ι), 2014/24/ΕΕ (ι) και 2014/25/ΕΕ (ι) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και όπως διευκρινίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 2019, όσον αφορά τις κατευθυντήριες γραμμές για τη συμμετοχή προσφερόντων και αγαθών από τρίτες χώρες στην αγορά δημοσίων συμβάσεων της Ένωσης, οι οικονομικοί φορείς από τρίτες χώρες που δεν έχουν συνάψει συμφωνία που να προβλέπει το άνοιγμα της αγοράς δημοσίων συμβάσεων της Ένωσης, ή των οποίων τα αγαθά, οι υπηρεσίες και τα έργα δεν καλύπτονται από τέτοια συμφωνία, δεν έχουν εξασφαλισμένη πρόσβαση σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων στην Ένωση και μπορούν να αποκλειστούν από τις διαδικασίες αυτές.
- (11) Για την αποτελεσματική εφαρμογή οποιουδήποτε μέτρου που θεσπίζεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού με σκοπό τη βελτίωση της πρόσβασης των οικονομικών φορέων της Ένωσης στις αγορές δημοσίων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης ορισμένων τρίτων χωρών, απαιτείται ένα σαφές σύνολο κανόνων καταγωγής για τους οικονομικούς φορείς, τα αγαθά και τις υπηρεσίες.

(ι) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 654/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, περί ασκήσεως των δικαιωμάτων της Ένωσης για την εφαρμογή και την επιβολή των διεθνών εμπορικών κανόνων και τροποποιήσεως του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3286/94 του Συμβουλίου που καθορίζει κοινοτικές διαδικασίες στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής για να διασφαλιστεί η άσκηση των δικαιωμάτων της Κοινότητας στο πλαίσιο των κανόνων του διεθνούς εμπορίου, ιδίως αυτών που έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΕΕ L 189 της 27.6.2014, σ. 50).

(ιι) Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 1.)

(ιιι) Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/EK (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

(ιιιι) Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/EK (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243).

- (12) Η καταγωγή ενός προϊόντος θα πρέπει να καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 60 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁷⁾.
- (13) Η καταγωγή μιας υπηρεσίας θα πρέπει να καθορίζεται με βάση την καταγωγή του φυσικού ή νομικού προσώπου που την παρέχει. Ως καταγωγή ενός νομικού προσώπου θα πρέπει να λογίζεται η χώρα βάσει της νομοθεσίας της οποίας έχει συσταθεί ή κατ' άλλο τρόπο οργανωθεί ένα νομικό πρόσωπο και στην επικράτεια της οποίας το νομικό πρόσωπο ασκεί ουσιαστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες. Τα νομικά πρόσωπα που έχουν συσταθεί ή κατ' άλλο τρόπο οργανωθεί βάσει της νομοθεσίας κράτους μέλους θα πρέπει να θεωρείται ότι καταγόνται από την Ένωση μόνον εάν έχουν άμεση και πραγματική σχέση με την οικονομία ενός κράτους μέλους. Για να αποφευχθεί τυχόν καταστρατήγηση μέτρου του μέσου για τις διεθνείς δημόσιες συμβάσεις (IPI), η καταγωγή νομικών προσώπων υπό ένον έλεγχο ή ένην ιδιοκτησία τα οποία δεν ασκούν ουσιαστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες στην επικράτεια τρίτης χώρας ή στην επικράτεια κράτους μέλους βάσει της νομοθεσίας της οποίας ή του οποίου έχουν συσταθεί ή κατ' άλλο τρόπο οργανωθεί, μπορεί επίσης να πρέπει να καθορίζεται κατόπιν συνεκτιμήσης άλλων στοιχείων, όπως η καταγωγή των ιδιοκτητών ή άλλων προσώπων που ασκούν δεσπόζουσα επιφροή στο εν λόγω νομικό πρόσωπο.
- (14) Κατά την αξιολόγηση του εάν υπάρχουν συγκεκριμένα μέτρα ή πρακτικές σε μια τρίτη χώρα που θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση της πρόσβασης των οικονομικών φορέων, των αγαθών ή των υπηρεσιών της Ένωσης στις αγορές δημοσίων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης της εν λόγω τρίτης χώρας, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάζει σε ποιο βαθμό η νομοθεσία, οι κανόνες ή άλλα μέτρα σχετικά με τις αγορές δημοσίων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης της οικείας τρίτης χώρας διασφαλίζουν τη διαφάνεια σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και δεν οδηγούν σε σοβαρούς και επαναλαμβανόμενους περιορισμούς σε βάρος των οικονομικών φορέων, των αγαθών ή των υπηρεσιών της Ένωσης. Επιπλέον, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάζει σε ποιο βαθμό οι επιμέρους αναθέτουντες φορείς τρίτων χωρών θεοπιζούν ή διατηρούν περιοριστικές πρακτικές κατά των οικονομικών φορέων, των αγαθών ή των υπηρεσιών της Ένωσης.
- (15) Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να κινεί ανά πάσα στιγμή διαφανή έρευνα όσον αφορά εικαζόμενα περιοριστικά μέτρα ή πρακτικές τα οποία έχει εγκρίνει ή διατηρεί μια τρίτη χώρα.
- (16) Δεδομένου του γενικού στόχου πολιτικής της Ένωσης να στηριχθεί η οικονομική ανάπτυξη των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών και η ένταξή τους στις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας, η Επιτροπή δεν θα πρέπει να κινεί έρευνες όσον αφορά τις χώρες που επωφελούνται από το καθεστώς «Όλα εκτός από όπλα» και οι οποίες παρατίθενται στο παράρτημα IV του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 978/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁸⁾.
- (17) Κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, η Επιτροπή θα πρέπει να καλέσει την υπό εξέταση τρίτη χώρα να προσέλθει σε διαβούλευσεις με σκοπό την εξάλειψη ή τη διόρθωση τυχόν περιοριστικών μέτρων ή πρακτικών και, κατ' επέκταση, τη βελτίωση των ευκαιριών υποβολής προσφοράς για τους οικονομικούς φορείς, τα αγαθά και τις υπηρεσίες της Ένωσης όσον αφορά τις αγορές δημοσίων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης στην εν λόγω τρίτη χώρα.
- (18) Έχει εξέχουσα σημασία, η έρευνα να διεξαχθεί με διαφανή τρόπο. Συνεπώς, θα πρέπει να δημοσιοποιηθεί έκθεση με τα κύρια πορίσματα της έρευνας.
- (19) Εάν η έρευνα επιβεβιώσει την ύπαρξη των περιοριστικών μέτρων ή πρακτικών, και οι διαβούλευσεις με την ενδιαφερόμενη τρίτη χώρα δεν οδηγήσουν σε ικανοποιητικά διορθωτικά μέτρα για την άρση της σοβαρής και επαναλαμβανόμενης παρεμπόδισης της πρόσβασης για τους οικονομικούς φορείς, τα αγαθά και τις υπηρεσίες της Ένωσης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, ή εάν η ενδιαφερόμενη τρίτη χώρα αρνείται να ξεκινήσει διαβούλευσεις, η Επιτροπή θα πρέπει να εγκρίνει, δυνάμει του παρόντος κανονισμού, μέτρο IPI υπό μορφή μέτρου προσαρμογής της βαθμολογίας ή αποκλεισμού των προσφορών, εφόσον η εν λόγω έγκριση κρίνεται ότι είναι προς το συμφέρον της Ένωσης.
- (20) Η διαπίστωση σχετικά με το κατά πόσον η έγκριση μέτρου IPI είναι προς το συμφέρον της Ένωσης θα πρέπει να βασίζεται σε εκτίμηση όλων των διαφόρων συμφερόντων στο σύνολο τους, συμπεριλαμβανόμενων των συμφερόντων των οικονομικών φορέων της Ένωσης. Η Επιτροπή θα πρέπει να σταθμίζει τις συνέπειες της έγκρισης ενός τέτοιου μέτρου σε σχέση με τον αντίκτυπο του στα ευρύτερα συμφέροντα της Ένωσης. Είναι σημαντικό να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στον γενικό στόχο της επίτευξης αμοιβαιότητας με το άνοιγμα των αγορών τρίτων χωρών και τη βελτίωση των ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά για τους οικονομικούς φορείς της Ένωσης. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη ο στόχος του περιορισμού κάθε περιπτού διοικητικού φόρτου για τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς, καθώς και για τους οικονομικούς φορείς.

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1).

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 978/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την εφαρμογή συστήματος γενικευμένων δασμολογικών προτυπώσεων και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 732/2008 του Συμβουλίου (ΕΕ L 303 της 31.10.2012, σ. 1).

- (21) Η προσαρμογή της βαθμολογίας θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο για τον σκοπό της αξιολόγησης των προσφορών που υποβάλλονται από οικονομικούς φορείς που προέρχονται από την εν λόγω τρίτη χώρα. Το εν λόγω μέτρο δεν θα πρέπει να επηρεάζει την τιμή που πρέπει να καταβληθεί δυνάμει της σύμβασης η οποία θα συναφθεί με τον επιλεγέντα προσφέροντα. Όταν οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς αποφασίζουν να βασίσουν την αξιολόγηση των προσφορών τους στην τιμή ή στο κόστος ως μοναδικό κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης, θα πρέπει να επιλέγεται ένα σημαντικά υψηλότερο επίπεδο για την προσαρμογή της βαθμολογίας, ώστε να διασφαλίζεται η συγκρίσιμη αποτελεσματικότητα του μέτρου IPI.
- (22) Τα μέτρα IPI θα πρέπει να εφαρμόζονται στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών-πλαισίων και των δυναμικών συστημάτων αγορών. Όταν μια συγκεκριμένη σύμβαση ανατίθεται στο πλαίσιο δυναμικού συστήματος αγορών στο οποίο εφαρμόζεται μέτρο IPI, μέτρα IPI θα πρέπει επίσης να ισχύουν και για την εν λόγω συγκεκριμένη σύμβαση. Ωστόσο, τα μέτρα IPI δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται σε συμβάσεις κάτω από ένα ορισμένο όριο, προκειμένου να περιοριστεί ο συνολικός διοικητικός φόρτος για τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς. Προκειμένου να αποφευχθεί η πιθανή διπλή εφαρμογή των μέτρων IPI, τα εν λόγω μέτρα δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται σε συμβάσεις που ανατίθενται βάσει συμφωνίας-πλαισίου, εάν τα μέτρα IPI έχουν ήδη εφαρμοστεί κατά το στάδιο σύναψης της εν λόγω συμφωνίας-πλαισίου.
- (23) Για να αποφευχθεί πιθανή καταστρατήγηση ενός μέτρου IPI, θα πρέπει να επιβάλλονται κατάλληλες υποχρεώσεις στους επιλεγέντες προσφέροντες. Οι εν λόγω υποχρεώσεις θα πρέπει να ισχύουν μόνο για διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που υπόκεινται σε μέτρο IPI, καθώς και για συμβάσεις που ανατίθενται βάσει συμφωνίας-πλαισίου, όταν η αξία των εν λόγω συμβάσεων είναι ίση ή ανώτερη από ένα ορισμένο όριο και όταν η εν λόγω συμφωνία-πλαισίο υπόκειται σε μέτρο IPI.
- (24) Όταν μια τρίτη χώρα βρίσκεται σε ουσιαστικές διαπραγματεύσεις με την Ένωση, σε προχωρημένο στάδιο, σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, με σκοπό να εξαλειφθεί ή να αρθεί η παρεμπόδιση της πρόσβασης των οικονομικών φορέων, των αγαθών ή των υπηρεσιών της Ένωσης στις αγορές της εν λόγω χώρας στους τομείς των δημοσίων συμβάσεων ή των συμβάσεων παραχώρησης, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση, κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, να αναστέλλει τα μέτρα IPI που αφορούν την οικεία τρίτη χώρα.
- (25) Είναι σημαντικό τα μέτρα IPI να εφαρμόζονται ομοιόμορφα στην Ένωση από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς. Για να λαμβάνεται υπόψη η ποικιλία της διοικητικής ικανότητας των αναθέτουσών αρχών και των αναθέτοντων φορέων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να ζητούν εξαίρεση από τα μέτρα IPI για περιορισμένο κατάλογο τοπικών αναθέτουσών αρχών βάσει ορισμένων αυστηρών απαιτήσεων. Κατά τον άλλοτε των καταλόγων τοπικών αναθέτουσών αρχών που προτείνονται από τα κράτη μέλη, είναι σημαντικό η Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη την ιδιάτερη κατάσταση των εν λόγω αναθέτουσών αρχών όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τα επίπεδα πληθυσμού και τη γεωγραφική κατάσταση. Η εξαίρεση αυτή θα μπορούσε, επίσης, να αναφέρεται σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που θα πρέπει να είναι σε θέση να πραγματοποιούν οι εν λόγω αναθέτουσες αρχές βάσει συμφωνιών-πλαισίων ή δυναμικών συστημάτων αγορών.
- (26) Είναι επιτακτική ανάγκη να έχουν οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς πρόσβαση σε ευρύ φάσμα προϊόντων υψηλής ποιότητας που θα ικανοποιούν τις αγοραστικές απαιτήσεις τους σε ανταγωνιστικές τιμές. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει επομένως να είναι σε θέση να μην εφαρμόζουν μέτρα IPI που περιορίζουν την πρόσβαση σε μη καλυπτόμενα αγαθά και υπηρεσίες, όταν δεν υπάρχουν διαδεόμενα αγαθά ή υπηρεσίες της Ένωσης ή καλυπτόμενα αγαθά ή υπηρεσίες που να ικανοποιούν τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα, ή προκειμένου να διασφαλίσουν την κάλυψη ζωτικών αναγκών δημόσιας πολιτικής, για παράδειγμα όσον αφορά επιτακτικούς λόγους που σχετίζονται με τη δημόσια υγεία ή την προστασία του περιβάλλοντος. Όταν οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς εφαρμόζουν τις εν λόγω εξαιρέσεις, η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνεται εγκαίρως και διεξοδικά ώστε να είναι δυνατή η κατάλληλη παρακολούθηση της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- (27) Στην περίπτωση πλημμελούς εφαρμογής των μέτρων IPI από τις αναθέτουσες αρχές ή τους αναθέτοντες φορείς, η οποία επηρεάζει αρνητικά τις πιθανότητες συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων των οικονομικών φορέων που έχουν τέτοιο δικαίωμα, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι οδηγίες 89/665/EOK⁽⁹⁾ και 92/13/EOK⁽¹⁰⁾ του Συμβουλίου. Οι επηρεαζόμενοι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να κινήσουν διαδικασία προσφυγής σύμφωνα με την εδνική νομοθεσία για την εφαρμογή των εν λόγω οδηγιών, εάν, για παράδειγμα, οι εν λόγω οικονομικοί φορείς

⁽⁹⁾ Οδηγία 89/665/EOK του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων περί της εφαρμογής των διαδικασιών προσφυγής στον τομέα της σύναψης συμβάσεων κρατικών προμηθειών και δημοσίων έργων (ΕΕ L 395 της 30.12.1989, σ. 33).

⁽¹⁰⁾ Οδηγία 92/13/EOK του Συμβουλίου, της 25ης Φεβρουαρίου 1992, για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων στις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων φορέων οι οποίοι λειτουργούν στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικονιωνών (ΕΕ L 76 της 23.3.1992, σ. 14).

θεωρούν ότι θα έπρεπε να είχε αποκλειστεί ένας ανταγωνιστής οικονομικός φορέας ή θα έπρεπε να είχε καταταγεί χαμηλότερα μια προσφορά λόγω της εφαρμογής μέτρου IPI. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να μπορεί να εφαρμόσει τον διορθωτικό μηχανισμό σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 89/665/EOK ή το άρθρο 8 της οδηγίας 92/13/EOK.

- (28) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποδέσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (⁽¹⁾).
- (29) Η διαδικασία εξέτασης θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την έκδοση εκτελεστικών πράξεων όσον αφορά την έκδοση, την ανάκληση, την αναστολή, την επαναφορά ή την παράταση ενός μέτρου IPI και η Επιτροπή θα πρέπει να επικουρείται από την επιτροπή για τα εμπόδια στο εμπόριο που έχει συσταθεί με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1843 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (⁽²⁾). Δεδομένου ότι τα μέτρα IPI θα μπορούσαν να έχουν διαφορετικές επιπτώσεις στις αγορές δημοσίων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης της Ένωσης, θα πρέπει να προσαρμοστεί η διαδικασία επιτροπολογίας που εφαρμόζεται στα οχέδια εκτελεστικών πράξεων που προβλέπουν τον αποκλεισμό προσφορών και, στις εν λόγω περιπτώσεις, θα πρέπει να εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
- (30) Εάν είναι απαραίτητο και για θέματα που επηρεάζουν την εφαρμογή του νομικού πλαισίου της Ένωσης για τις δημόσιες συμβάσεις, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να ζητήσει τη συμβούλη της Συμβούλευτικής Επιτροπής για τις Συμβάσεις Δημοσίων Έργων που έχει συσταθεί με την απόφαση 71/306/EOK του Συμβουλίου (⁽³⁾).
- (31) Οι πληροφορίες που λαμβάνονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο για τον σκοπό για τον οποίο ζητήθηκαν και με τον δέοντα σεβασμό των εφαρμοστέων ενωσιακών και εδνικών απαιτήσεων περί προστασίας δεδομένων και εμπιστευτικότητας. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (⁽⁴⁾), καθώς και το άρθρο 28 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, το άρθρο 21 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 39 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, θα πρέπει να εφαρμόζονται αναλόγως.
- (32) Σύμφωνα με τη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου (⁽⁵⁾) και με σκοπό, μεταξύ άλλων, τη μείωση του διοικητικού φόρτου, ιδίως για τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξέταση θα αφορά, μεταξύ άλλων, τη δυνατότητα χρήσης οποιουδήποτε διαθέσιμου μέσου για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ηλεκτρονικών προμηθειών, όπως τα τυποποιημένα έντυπα για τη δημοσίευση προκηρύξεων και γνωστοποιήσεων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2019/1780 της Επιτροπής (⁽⁶⁾), καθώς και την επιβάρυνση που προκύπτει για τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή θα πρέπει να διαβιβάζει την εκτίμησή της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και να υποβάλλει, κατά περίπτωση, κατάλληλες νομοθετικές προτάσεις.
- (33) Οι κανόνες και οι αρχές για τις δημόσιες συμβάσεις που ανατίθενται από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης για ίδιο λογαριασμό ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (⁽⁷⁾) και, ως εκ τούτου, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ,

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 1ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1843 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Οκτωβρίου 2015, που καθορίζει ενωσιακές διαδικασίες στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής για να διασφαλιστεί η άσκηση των δικαιωμάτων της Ένωσης στο πλαίσιο των κανόνων του διεθνούς εμπορίου, ιδίως αυτών που έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΕΕ L 272 της 16.10.2015, σ. 1).

⁽³⁾ Απόφαση 71/306/EOK του Συμβουλίου της 26ης Ιουλίου 1971 περί συστάσεως συμβούλευτικής επιτροπής για τις Συμβάσεις Δημοσίων Έργων (ΕΕ L 185 της 16.8.1971, σ. 15).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ L 145 της 31.5.2001, σ. 43).

⁽⁵⁾ ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

⁽⁶⁾ Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1780 της Επιτροπής της 23ης Σεπτεμβρίου 2019 για την κατάρτιση τυποποιημένων εντύπων για τη δημοσίευση προκηρύξεων και γνωστοποιήσεων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων και για την κατάργηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/1986 (ηλεκτρονικά έντυπα) (ΕΕ L 272 της 25.10.2019, σ. 7).

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

Ευρατόμ) 2018/1046, οι εν λόγω κανόνες βασίζονται στους κανόνες που ορίζονται στις οδηγίες 2014/23/EU και 2014/24/EU. Κατά συνέπεια, είναι σκόπιμο να αξιολογηθεί κατά πόσον, στο πλαίσιο της αναθεώρησης του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046, οι κανόνες και οι αρχές που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό όταν πρέπει να εφαρμόζονται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις που ανατίθενται από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης.

- (34) Για να διευκολυνθεί η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού από τις αναθέτουσες αρχές, τους αναθέτοντες φορείς και τους οικονομικούς φορείς, η Επιτροπή όταν πρέπει να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές όταν πρέπει να παρέχουν πληροφορίες, ιδίως, σχετικά με τις έννοιες της καταγωγής των φυσικών και νομικών προσώπων, της καταγωγής των αγαθών και των υπηρεσιών, της πρόσθιτης υποχρέωσης και της εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού. Υπό το πρίσμα του γενικού στόχου πολιτικής της Ένωσης για τη στήριξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (MME), οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές όταν πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές ανάγκες πληροφόρησης των MME κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, με σκοπό να αποφευχθεί η υπερβολική επιβάρυνσή τους.
- (35) Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, είναι αναγκαίο και πρόσφορο, προκειμένου να υλοποιηθεί ο θεμελιώδης στόχος της βελτίωσης της πρόσβασης οικονομικών φορέων, αγαθών και υπηρεσιών της Ένωσης στις αγορές δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης τρίτων χωρών με τη θέσπιση μέτρων όσον αφορά τις μη καλυπτόμενες δημόσιες συμβάσεις, να ρυθμιστούν οι διαδικασίες που ακολουθεί η Επιτροπή κατά την ανάληψη ερευνών σχετικά με εικαζόμενες περιπτώσεις μέτρων ή πρακτικών τρίτων χωρών έναντι οικονομικών φορέων, αγαθών και υπηρεσιών της Ένωσης, καθώς και κατά την έναρξη διαπραγματεύσεων με τις εν λόγω τρίτες χώρες. Ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 ΣΕΕ,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει μέτρα όσον αφορά τις μη καλυπτόμενες δημόσιες συμβάσεις, με σκοπό τη βελτίωση της πρόσβασης οικονομικών φορέων, αγαθών και υπηρεσιών της Ένωσης στις αγορές δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης τρίτων χωρών. Ορίζει τις διαδικασίες που ακολουθεί η Επιτροπή κατά την ανάληψη ερευνών σχετικά με εικαζόμενες περιπτώσεις μέτρων ή πρακτικών τρίτων χωρών έναντι οικονομικών φορέων, αγαθών και υπηρεσιών της Ένωσης, καθώς και κατά την έναρξη διαπραγματεύσεων με τις εν λόγω τρίτες χώρες.

Ο παρών κανονισμός παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να επιβάλλει μέτρα στο IPI σε σχέση με τέτοια μέτρα ή πρακτικές τρίτων χωρών, για τον περιορισμό της πρόσβασης οικονομικών φορέων, αγαθών ή υπηρεσιών από τρίτες χώρες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων της Ένωσης.

2. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που καλύπτονται από τις ακόλουθες πράξεις:

- α) οδηγία 2014/23/EU·
- β) οδηγία 2014/24/EU·
- γ) οδηγία 2014/25/EU.

3. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τυχόν διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης ή μέτρα που μπορούν να λάβουν τα κράτη μέλη ή οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς τους σύμφωνα με τις πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

4. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που δρομολογούνται μετά την έναρξη ισχύος του. Ένα μέτρο IPI εφαρμόζεται μόνο σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που καλύπτονται από το μέτρο IPI και έχουν δρομολογηθεί μεταξύ της έναρξης ισχύος του εν λόγω μέτρου IPI και της λήξης, της ανάκλησης ή της αναστολής του. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς περιλαμβάνουν αναφορά στην εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και κάθε εφαρμοστέου μέτρου IPI στα έγγραφα των δημοσίων συμβάσεων για διαδικασίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής ενός μέτρου IPI.

5. Οι περιβαλλοντικές, κοινωνικές και εργασιακές απαιτήσεις ισχύουν για τους οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες 2014/23/EU, 2014/24/EU και 2014/25/EU, ή οποιαδήποτε άλλη νομοθετική πράξη της Ένωσης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
 - a) «οικονομικός φορέας»: οικονομικός φορέας όπως ορίζεται στις οδηγίες 2014/23/EU, 2014/24/EU και 2014/25/EU.
 - b) «αγαθά»: τα αγαθά που αναφέρονται στο αντικείμενο μιας διαδικασίας υποβολής προσφορών και στις προδιαγραφές της σχετικής σύμβασης, χωρίς όμως να καλύπτονται οι εισροές, τα υλικά ή τα συστατικά που ενσωματώνονται στα παρεχόμενα αγαθά.
 - c) «εκτιμώμενη αξία»: η εκτιμώμενη αξία μιας σύμβασης που υπολογίζεται σύμφωνα με τις οδηγίες 2014/23/EU, 2014/24/EU και 2014/25/EU.
 - d) «προσαρμογή της βαθμολογίας»: η σχετική μείωση κατά ένα δεδομένο ποσοστό της βαθμολογίας μιας προσφοράς, που προκύπτει από την αξιολόγηση της από αναθέτουσα αρχή ή αναθέτοντα φορέα βάσει των κριτηρίων ανάθεσης σύμβασης που καθορίζονται στα σχετικά έγγραφα της δημόσιας σύμβασης. Στις περιπτώσεις όπου η τιμή ή το κόστος είναι το μόνο κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης, η προσαρμογή της βαθμολογίας σημαίνει τη σχετική αύξηση, για τους σκοπούς της αξιολόγησης των προσφορών, κατά ένα δεδομένο ποσοστό της τιμής που προσφέρει ο προσφέρων.
 - e) «αποδεικτικό στοιχείο»: κάθε πληροφορία, πιστοποιητικό, δικαιολογητικό έγγραφο ή δήλωση που αποσκοπεί στην απόδειξη της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 8, όπως:
 - i) έγγραφα που αποδεικνύουν ότι τα αγαθά κατάγονται από την Ένωση ή από τρίτη χώρα.
 - ii) περιγραφή των διαδικασιών κατασκευής, συμπεριλαμβανομένων δειγμάτων, περιγραφών ή φωτογραφιών, για τα αγαθά που πρόκειται να παραδοθούν.
 - iii) απόσπασμα των σχετικών μητρώων ή οικονομικών καταστάσεων για την καταγωγή των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένου αριθμού φορολογικού μητρώου φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ).
 - f) «αναθέτουσα αρχή»: αναθέτουσα αρχή όπως ορίζεται στις οδηγίες 2014/23/EU, 2014/24/EU και 2014/25/EU.
 - g) «αναθέτων φορέας»: αναθέτων φορέας όπως ορίζεται στις οδηγίες 2014/23/EU και 2014/25/EU.
 - h) «ενδιαφερόμενο μέρος»: κάθε πρόσωπο ή οντότητα των οποίων το συμφέρον μπορεί να επηρεαστεί από μέτρο ή πρακτική τρίτης χώρας, όπως επιχειρήσεις, ενώσεις επιχειρήσεων ή οι κύριες διεπαγγελματικές οργανώσεις που εκπροσωπούν τους κοινωνικούς εταίρους σε ενωσιακό επίπεδο.
 - i) «μέτρο ή πρακτική τρίτης χώρας»: κάθε νομοθετικό, κανονιστικό ή διοικητικό μέτρο, διαδικασία ή πρακτική ή συνδυασμός αυτών, που εγκρίνονται ή διατηρούνται από δημόσιες αρχές ή επιμέρους αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς σε τρίτη χώρα, σε οποιοδήποτε επίπεδο, το οποίο έχει ως αποτέλεσμα σοβαρή και επαναλαμβανόμενη παρεμπόδιση της πρόσβασης των οικονομικών φορέων, αγαθών ή υπηρεσιών της Ένωσης στις αγορές δημοσίων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης της εν λόγω τρίτης χώρας.
 - j) «μέτρο IPI»: μέτρο που εγκρίνεται από την Επιτροπή σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και περιορίζει την πρόσβαση οικονομικών φορέων, αγαθών ή υπηρεσιών καταγωγής τρίτης χώρας στις ενωσιακές αγορές δημοσίων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης στον τομέα των μη καλυπτόμενων δημοσίων συμβάσεων.
 - ka) «μη καλυπτόμενες δημόσιες συμβάσεις»: διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων για αγαθά, υπηρεσίες ή συμβάσεις παραχώρησης για τις οποίες η Ένωση δεν έχει αναλάβει δεσμεύσεις πρόσβασης στην αγορά στο πλαίσιο διεθνούς συμφωνίας στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων ή των συμβάσεων παραχώρησης.
 - kb) «συμβάσεις»: δημόσιες συμβάσεις όπως ορίζονται στην οδηγία 2014/24/EU, συμβάσεις παραχώρησης όπως ορίζονται στην οδηγία 2014/23/EU και συμβάσεις προμηθειών, έργων και υπηρεσιών όπως ορίζονται στην οδηγία 2014/25/EU.
 - lc) «προσφέρων»: προσφέρων όπως ορίζεται στις οδηγίες 2014/23/EU, 2014/24/EU και 2014/25/EU.
 - ld) «χώρα»: οποιοδήποτε κράτος ή χωριστό τελωνειακό έδαφος, χωρίς ο όρος αυτός να θίγει θέματα εθνικής κυριαρχίας.

ιε) «υπεργολαβία»: η διευθέτηση της μερικής εκτέλεσης μιας σύμβασης από τρίτο μέρος, μη συμπεριλαμβανομένης της απλής παράδοσης αγαθών ή μερών που είναι αναγκαία για την παροχή μιας υπηρεσίας.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, εκτός από το άρθρο 6 παράγραφοι 3 και 7, η εκτέλεση έργων ή εργασιών, κατά την έννοια των οδηγιών 2014/23/EU, 2014/24/EU και 2014/25/EU θεωρείται ως παροχή υπηρεσίας.

Άρθρο 3

Προσδιορισμός της καταγωγής

1. Η καταγωγή του οικονομικού φορέα λογίζεται ότι είναι:

α) στην περίπτωση φυσικού προσώπου, η χώρα της οποίας είναι υπήκοος ή στην οποία το άτομο αυτό έχει το δικαίωμα μόνιμης διαμονής;

β) στην περίπτωση νομικού προσώπου, οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

ι) η χώρα βάσει της νομοθεσίας της οποίας έχει συσταθεί ή κατ' άλλο τρόπο οργανωθεί το νομικό πρόσωπο και στην επικράτεια της οποίας το νομικό πρόσωπο ασκεί ουσιαστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες;

ii) εάν το νομικό πρόσωπο δεν ασκεί ουσιαστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες στην επικράτεια της χώρας στην οποία έχει συσταθεί ή κατ' άλλο τρόπο οργανωθεί, ως καταγωγή του νομικού προσώπου λογίζεται η καταγωγή του προσώπου ή των προσώπων που μπορούν να ασκούν, άμεσα ή έμμεσα, δεσπόζουσα επιρροή στο νομικό πρόσωπο λόγω της ιδιοκτησίας τους επί του εν λόγω νομικού προσώπου, της οικονομικής τους συμμετοχής σε αυτό ή των κανόνων που διέπουν το εν λόγω νομικό πρόσωπο.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο β) σημείο ii), το εν λόγω πρόσωπο ή πρόσωπα τεκμαίρεται ότι ασκούν δεσπόζουσα επιρροή στο νομικό πρόσωπο σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις στις οποίες, άμεσα ή έμμεσα:

α) κατέχουν την πλειοψηφία του εγγεγραμμένου κεφαλαίου του νομικού προσώπου.

β) ελέγχουν την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου που συνδέονται με τα μερίδια που έχει εκδώσει το νομικό πρόσωπο· ή

γ) μπορούν να διορίζουν περισσότερα από τα μισά μέλη του οργάνου διοίκησης, διεύθυνσης ή εποπτείας του νομικού προσώπου.

2. Όταν ένας οικονομικός φορέας είναι όμιλος φυσικών ή νομικών προσώπων, δημόσιοι φορείς ή τυχόν συνδυασμός αυτών, και τουλάχιστον ένα από τα εν λόγω πρόσωπα ή οντότητες κατάγεται από τρίτη χώρα της οποίας οι οικονομικοί φορείς, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες υπόκεινται σε μέτρο IPI, το εν λόγω μέτρο IPI εφαρμόζεται επίσης στις προσφορές που υποβάλλονται από τον εν λόγω όμιλο.

Οστόσο, σε περίπτωση που η συμμετοχή των εν λόγω προσώπων ή οντότητων σε όμιλο ανέρχεται σε λιγότερο από το 15 % της αξίας της προσφοράς που υπέβαλε ο όμιλος αυτός, το εν λόγω μέτρο IPI δεν εφαρμόζεται στην προσφορά αυτή, εκτός εάν τα εν λόγω πρόσωπα ή οντότητες είναι αναγκαία προκειμένου να εκπληρωθεί ως επί το πλείστον τουλάχιστον ένα από τα κριτήρια επιλογής σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης.

3. Οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς μπορούν, ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, να ζητήσουν από τον οικονομικό φορέα να υποβάλει, να προσθέσει, να αποσαφηνίσει ή να συμπληρώσει τις πληροφορίες ή τα έγγραφα που σχετίζονται με την επαλήθευση της καταγωγής του οικονομικού φορέα εντός κατάλληλης προθεσμίας, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω αιτήματα υποβάλλονται σε συμμόρφωση με τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας. Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δεν παρέχει τις εν λόγω πληροφορίες ή έγγραφα χωρίς εύλογη εξήγηση και, ως εκ τούτου, εμποδίζει την επαλήθευση της καταγωγής του οικονομικού φορέα από τις αναθέτουσες αρχές ή τους αναθέτοντες φορείς ή καθιστά πρακτικά αδύνατη ή πολύ δύσκολη την επαλήθευση αυτή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας αποκλείεται από τη συμμετοχή στη σχετική διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης.

4. Η καταγωγή ενός αγαθού προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 60 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013, και η καταγωγή μιας υπηρεσίας προσδιορίζεται με βάση την καταγωγή του οικονομικού φορέα που την παρέχει.

'Αρθρο 4

Εξαίρεση αγαθών και υπηρεσιών που κατάγονται από λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες

Η Επιτροπή δεν κινεί έρευνες όσον αφορά λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες που απαριθμούνται στο παράρτημα IV του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 978/2012, εκτός εάν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία για καταστρατήγηση οποιουδήποτε μέτρου IPI η οποία μπορεί να καταλογιστεί σε μία από τις απαριθμούμενες τρίτες χώρες ή στους οικονομικούς φορείς της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

'Ερευνες, διαβουλεύσεις, μέτρα και υποχρεώσεις

'Αρθρο 5

'Ερευνες και διαβουλεύσεις

1. Η Επιτροπή δύναται, με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν υποβολής τεκμηριωμένης καταγγελίας από ενδιαφερόμενο μέρος της Ένωσης ή κράτος μέλος, να κινεί έρευνες για εικαζόμενο μέτρο ή πρακτική τρίτης χώρας δημοσιεύοντας ανακοίνωση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εν λόγω ανακοίνωση έναρξης έρευνας περιλαμβάνει την προκαταρκτική εκτίμηση της Επιτροπής σχετικά με το μέτρο ή την πρακτική της τρίτης χώρας και καλεί τα ενδιαφερόμενα μέρη και τα κράτη μέλη να χορηγήσουν στην Επιτροπή σχετικές πληροφορίες εντός καθορισμένης προθεσμίας.

Η Επιτροπή καθιστά διαδέστιμο στον ιστότοπό της διαδικτυακό εργαλείο. Τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη της Ένωσης χρησιμοποιούν το εργαλείο αυτό για να υποβάλουν τεκμηριωμένη καταγγελία.

2. Μετά τη δημοσίευση της ανακοίνωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή καλεί την ενδιαφερόμενη τρίτη χώρα να υποβάλει τις απόψεις της, να παράσχει σχετικές πληροφορίες και να αρχίσει διαβουλεύσεις με την Επιτροπή, προκειμένου να εξαλειφθεί ή να διορθωθεί το εικαζόμενο μέτρο ή πρακτική της τρίτης χώρας. Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά τα κράτη μέλη σχετικά με την πρόσδοτη της έρευνας και των διαβουλεύσεων στο πλαίσιο της επιτροπής για τα εμπόδια στο εμπόριο που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1843.

3. Η έρευνα και οι διαβουλεύσεις ολοκληρώνονται εντός προθεσμίας εννέα μηνών από την ημερομηνία έναρξης τους. Σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να παρατείνει την προθεσμία αυτή κατά πέντε μήνες, δημοσιεύοντας ανακοίνωση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ενημερώνοντας την τρίτη χώρα, τα ενδιαφερόμενα μέρη και τα κράτη μέλη σχετικά με την παράταση αυτή.

4. Μετά την ολοκλήρωση της έρευνας και των διαβουλεύσεων, η Επιτροπή δημοσιοποιεί έκθεση στην οποία εκτίθενται τα κύρια παρίστατα της έρευνας και η προτεινόμενη πορεία δράσης. Η Επιτροπή παρουσιάζει την έκθεση αυτή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

5. Αν η Επιτροπή διαπιστώσει, έπειτα από την έρευνά της, ότι το εικαζόμενο μέτρο ή πρακτική τρίτης χώρας δεν διατηρείται ή ότι δεν έχει ως αποτέλεσμα σοβαρή και επαναλαμβανόμενη παρεμπόδιση της πρόσβασης οικονομικών φορέων, αγαθών ή υπηρεσιών της Ένωσης στις αγορές δημοσίων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης της τρίτης χώρας, η Επιτροπή περατώνει την έρευνα και δημοσιεύει ανακοίνωση περάτωσης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. Η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει την έρευνα και τις διαβουλεύσεις ανά πάσα στιγμή, εάν η ενδιαφερόμενη τρίτη χώρα:

- a) λάβει ικανοποιητικά διορθωτικά μέτρα για την εξάλειψη ή την άρση της σοβαρής και επαναλαμβανόμενης παρεμπόδισης της πρόσβασης των οικονομικών φορέων, αγαθών ή υπηρεσιών της Ένωσης στις αγορές δημοσίων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης της τρίτης χώρας, βελτιώνοντας κατ' αυτὸν τον τρόπο την πρόσβαση αυτή· ή
- β) αναλάβει δεσμεύσεις έναντι της Ένωσης για τον τερματισμό ή τη σταδιακή κατάργηση του μέτρου ή της πρακτικής τρίτης χώρας, μεταξύ άλλων με τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής υφιστάμενης συμφωνίας ώστε να περιλαμβάνει και τις δημόσιες συμβάσεις, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και το αργότερο εντός έξι μηνών μετά την ανάληψη των εν λόγω δεσμεύσεων.

7. Η Επιτροπή συνεχίζει την έρευνα και τις διαβουλεύσεις ανά πάσα στιγμή, εάν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι λόγοι της αναστολής δεν ισχύουν πλέον.

8. Η Επιτροπή δημοσιεύει ανακοίνωση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε περίπτωση αναστολής ή συνέχισης της έρευνας και των διαβουλεύσεων.

'Αρθρο 6

Μέτρα IPI

1. Όταν η Επιτροπή διαπιστώνει, κατόπιν έρευνας και διαβουλεύσεων σύμφωνα με το άρθρο 5, ότι υπάρχει μέτρο ή πρακτική τρίτης χώρας, εγκρίνει, εάν κρίνει ότι είναι προς το συμφέρον της Ένωσης, μέτρο IPI μέσω εκτελεστικής πράξης. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2.

2. Κάθε συμπέρασμα σχετικά με το κατά πόσον η έγκριση μέτρου IPI είναι προς το συμφέρον της Ένωσης, βασίζεται σε συνολική εκτίμηση όλων των ποικίλων συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένων των συμφερόντων των οικονομικών φορέων της Ένωσης. Δεν εγκρίνονται μέτρα IPI στις περιπτώσεις όπου η Επιτροπή, βάσει όλων των διαθέσιμων πληροφοριών, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η έγκριση των μέτρων αυτών δεν είναι προς το συμφέρον της Ένωσης.

3. Το μέτρο IPI καθορίζεται υπό το πρίσμα των διαθέσιμων πληροφοριών και με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) την αναλογικότητα του μέτρου IPI σε σχέση με το μέτρο ή την πρακτική της τρίτης χώρας;
- β) τη διαθεσιμότητα εναλλακτικών πηγών εφοδιασμού για τα σχετικά αγαθά και υπηρεσίες, προκειμένου να αποφευχθούν ή να ελαχιστοποιηθούν σημαντικές αρνητικές συνέπειες για τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς.

4. Το μέτρο IPI εφαρμόζεται μόνο σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία ανώτερη από όριο το οποίο καθορίζεται από την Επιτροπή υπό το πρίσμα των αποτελεσμάτων της έρευνας και των διαβουλεύσεων, και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που ορίζονται στην παράγραφο 3. Η εν λόγω εκτιμώμενη αξία θα πρέπει να είναι ίση ή μεγαλύτερη των 15 000 000 EUR χωρίς ΦΠΑ για έργα και παραχωρήσεις, και ίση ή μεγαλύτερη των 5 000 000 EUR χωρίς ΦΠΑ για αγαθά και υπηρεσίες.

5. Το μέτρο IPI εφαρμόζεται στην περίπτωση ειδικών συμβάσεων που ανατίθενται στο πλαίσιο δυναμικού συστήματος αγορών, όταν το μέτρο IPI εφαρμόζεται επίσης στα εν λόγω δυναμικά συστήματα αγορών, με εξαίρεση τις ειδικές συμβάσεις των οποίων η εκτιμώμενη αξία είναι χαμηλότερη από τις αντίστοιχες αξίες που ορίζονται στο άρθρο 8 της οδηγίας 2014/23/EU, στο άρθρο 4 της οδηγίας 2014/24/EU ή στο άρθρο 15 της οδηγίας 2014/25/EU. Το μέτρο IPI δεν εφαρμόζεται σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων για την ανάθεση συμβάσεων βάσει συμφωνίας-πλαισίου ή σε συμβάσεις για μεμονωμένες παρτίδες που ανατίθενται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 10 της οδηγίας 2014/24/EU ή το άρθρο 16 παράγραφος 10 της οδηγίας 2014/25/EU.

6. Στο μέτρο IPI που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει, εντός του πεδίου εφαρμογής που καθορίζεται στην παράγραφο 8, να περιορίσει την πρόσβαση οικονομικών φορέων, αγαθών ή υπηρεσιών από τρίτη χώρα σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, απαιτώντας από τις αναθέτουσες αρχές ή τους αναθέτοντες φορείς:

- α) να επιβάλουν προσαρμογή βαθμολογίας σε προσφορές που υποβάλλονται από τους οικονομικούς φορείς που κατάγονται από την εν λόγω τρίτη χώρα· ή
- β) να αποκλείσουν προσφορές που υποβάλλονται από οικονομικούς φορείς που κατάγονται από την εν λόγω τρίτη χώρα.

7. Η προσαρμογή βαθμολογίας που αναφέρεται στην παράγραφο 6 στοιχείο α) εφαρμόζεται μόνο για τον σκοπό της αξιολόγησης και κατάταξης των προσφορών. Δεν επηρεάζει την τιμή που πρέπει να καταβληθεί δυνάμει της σύμβασης η οποία θα συναφθεί με τον επιλεγέντα προσφέροντα.

8. Στο μέτρο IPI που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή προσδιορίζει το πεδίο εφαρμογής του μέτρου IPI, συμπεριλαμβανομένων των εξής:

- α) των τομέων ή των κατηγοριών αγαθών, υπηρεσιών και παραχωρήσεων που βασίζονται στο κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις, όπως έχει θεσπιστεί με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2195/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁸⁾, καθώς και τυχόν εφαρμοστέων εξαιρέσεων.

⁽¹⁸⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2195/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Νοεμβρίου 2002 περί του κοινού λεξιλογίου για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV) (ΕΕ L 340 της 16.12.2002, σ. 1).

- β) των συγκεκριμένων κατηγοριών αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων·
- γ) των συγκεκριμένων κατηγοριών οικονομικών φορέων·
- δ) των συγκεκριμένων ορίων, τα οποία είναι ίσα ή ανώτερα από αυτά που ορίζονται στην παράγραφο 4·
- ε) κατά περίπτωση, των ποσοστιαίων τιμών προσαρμογής βαθμολογίας που αναφέρεται στην παράγραφο 6 στοιχείο α).

Η ποσοστιαία τιμή της προσαρμογής όπως αναφέρεται στο στοιχείο ε) του πρώτου εδαφίου ορίζεται στο 50 % της βαθμολογίας αξιολόγησης της προσφοράς, ανάλογα με την τρίτη χώρα και τον τομέα των υπό εξέταση αγαθών, υπηρεσιών, έργων ή παραχωρήσεων. Για τους σκοπούς διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων στις οποίες μοναδικό κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης είναι η τιμή ή το κόστος, η προσαρμογή βαθμολογίας αντιστοιχεί στο διπλάσιο της ποσοστιαίας τιμής που ορίζεται στην πρώτη πρόταση του παρόντος εδαφίου. Ένα μέτρο IPI αναφέρει τις αντίστοιχες ποσοστιαίες τιμές χωριστά.

9. Κατά τον καθορισμό του μέτρου IPI με βάση τις επιλογές της παραγράφου 6 στοιχείο α) ή β), η Επιτροπή επιλέγει το είδος του μέτρου που θα ήταν αναλογικό και θα αντιστάθμιζε αποτελεσματικότερα το επίπεδο της παρεμπόδισης της πρόσβασης για τους οικονομικούς φορείς της Ένωσης, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες στις αγορές δημοσίων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης της τρίτης χώρας.

10. Σε περίπτωση που η Επιτροπή θεωρεί ότι η τρίτη χώρα λαμβάνει ικανοποιητικά διορθωτικά μέτρα τα οποία εξαλειφουν ή αίρουν την παρεμπόδιση της πρόσβασης των οικονομικών φορέων, αγαθών ή υπηρεσιών της Ένωσης στις αγορές δημοσίων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης της εν λόγω τρίτης χώρας, και κατ' αυτόν τον τρόπο βελτιώνουν την εν λόγω πρόσβαση, ή εάν η τρίτη χώρα αναλάβει δεσμεύσεις να τερματίσει το εν λόγω μέτρο ή πρακτική, η Επιτροπή μπορεί να αποσύρει το μέτρο IPI ή να αναστείλει την εφαρμογή του.

Σε περίπτωση που η Επιτροπή κρίνει ότι τα διορθωτικά μέτρα ή οι δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν έχουν ανακληθεί, ανασταλεί ή εφαρμοστεί κατά μη προσήκοντα τρόπο, δημοσιοποιεί τα πορίσματά της και θέτει εκ νέου σε ισχύ το μέτρο IPI ανά πάσα στιγμή.

Η Επιτροπή δύναται να ανακαλέσει, να αναστείλει ή να επαναφέρει μέτρο IPI μέσω εκτελεστικής πράξης και σε αυτές τις περιπτώσεις δημοσιεύει ανακοίνωση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2.

11. Ένα μέτρο IPI λήγει πέντε έτη από την έναρξη ισχύος του. Ένα μέτρο IPI μπορεί να παραταθεί για περίοδο πέντε ετών. Η Επιτροπή κινεί διαδικασία επανεξέτασης του εν λόγω μέτρου IPI το αργότερο εννέα μήνες πριν από την ημερομηνία λήξης του μέτρου αυτού, δημοσιεύοντας ανακοίνωση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η επανεξέταση αυτή ολοκληρώνεται εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση της σχετικής ανακοίνωσης. Μετά την επανεξέταση αυτή, η Επιτροπή μπορεί να παρατείνει τη διάρκεια του μέτρου IPI, να το προσαρμόσει κατάλληλα ή να το αντικαταστήσει με διαφορετικό μέτρο IPI μέσω εκτελεστικής πράξης. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2.

Άρθρο 7

Κατάλογος αναθετουσών αρχών που εξαιρούνται από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού

1. Κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος κράτους μέλους, η Επιτροπή δύναται να εγκρίνει, με σκοπό τη δίκαιη κατανομή μεταξύ των κρατών μελών των διαδικασιών ανάθεσης που υπόκεινται σε μέτρα IPI, κατάλογο τοπικών αναθετουσών αρχών στο εν λόγω κράτος μέλος, εντός διοικητικών μονάδων με πληθυσμό κάτω των 50 000 κατοίκων, που εξαιρούνται από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

2. Στο αίτημά του, το κράτος μέλος παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες που δικαιολογούν το αίτημα για εξαίρεση και αφορούν την αξία των συμβάσεων οι οποίες υπερβαίνουν τα όρια που καθορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού, και οι οποίες έχουν ανατεθεί από διεθνείς τις καταχωριζόμενες αναθέτουσες αρχές ή τους καταχωριζόμενες αναθέτοντες φορείς κατά τα τελευταία τρία έτη με ημερομηνία αφετηρίας την 31η Δεκεμβρίου που προηγείται του αιτήματος εξαίρεσης. Η εξαίρεση δύναται να χορηγηθεί μόνο εάν η συνολική αξία των συμβάσεων που υπερβαίνουν τα όρια τα οποία καθορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού, και οι οποίες έχουν ανατεθεί από τις αναθέτουσες αρχές ή τους αναθέτοντες φορείς που δεν πρόκειται να εξαιρεθούν, υπερβαίνει το 80 % της συνολικής αξίας των συμβάσεων που υπερβαίνουν τα όρια, και οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών 2014/23/EU, 2014/24/EU και 2014/25/EU και έχουν ανατεθεί στο αιτούντο κράτος μέλος εντός της ίδιας τριετίας.

3. Η εξαίρεση περιορίζεται στο επίπεδο που είναι απολύτως αναγκαίο και αναλογικό, λαμβανομένης υπόψη της διοικητικής ικανότητας των προς εξαίρεση αναθετουσών αρχών.

4. Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη πριν εγκρίνει τον κατάλογο που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Ο εν λόγω κατάλογος, που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ισχύει για περίοδο τριών ετών και μπορεί να αναθεωρείται ή να ανανεώνεται κάθε τρία έτη κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους.

Άρθρο 8

Υποχρεώσεις του επιλεγέντος προσφέροντος

1. Στην περίπτωση διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων που υπόκεινται σε μέτρο IPI, καθώς και στην περίπτωση συμβάσεων που ανατίθενται βάσει συμφωνίας-πλαισίου, όταν η εκτιμώμενη αξία των εν λόγω συμβάσεων είναι ίση ή μεγαλύτερη από τις τιμές που ορίζονται στο άρθρο 8 της οδηγίας 2014/23/EU, στο άρθρο 4 της οδηγίας 2014/24/EU και στο άρθρο 15 της οδηγίας 2014/25/EU, και όταν οι εν λόγω συμφωνίες-πλαισίο υπόκειντο στο μέτρο IPI, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς συμπεριλαμβάνουν στα έγγραφα της δημόσιας σύμβασης τις παρακάτω υποχρεώσεις για τους επιλεγέντες προσφέροντες:

- a) να μην αναθέσουν με υπεργολαβία περισσότερο από το 50 % της συνολικής αξίας της σύμβασης σε οικονομικούς φορείς που κατάγονται από τρίτη χώρα η οποία υπόκειται σε μέτρο IPI·
- β) για συμβάσεις των οποίων το αντικείμενο καλύπτει την προμήθεια αγαθών, να διασφαλίσουν, κατά τη διάρκεια της σύμβασης, ότι τα αγαθά που παραδίδονται ή οι υπηρεσίες που παρέχονται κατά την εκτέλεση της σύμβασης και κατάγονται από τρίτη χώρα που υπόκειται στο μέτρο IPI, δεν αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 50 % της συνολικής αξίας της σύμβασης, ανεξάρτητα από το αν η παράδοση των εν λόγω αγαθών ή η παροχή των εν λόγω υπηρεσιών πραγματοποιείται απευθείας από τον επιλεγέντα προσφέροντα ή από υπεργολάβο·
- γ) να παράσχουν στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα, κατόπιν αιτήματός τους, επαρκή αποδεικτικά στοιχεία που αντιστοιχούν στο στοιχείο α) ή β), το αργότερο κατά την ολοκλήρωση της εκτέλεσης της σύμβασης·
- δ) να καταβάλουν αναλογική επιβάρυνση, σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων που αναφέρονται στο στοιχείο α) ή β), μεταξύ 10 % και 30 % της συνολικής αξίας της σύμβασης.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο γ), αρκεί να αποδεικνύεται ότι περισσότερο από το 50 % της συνολικής αξίας της σύμβασης κατάγεται από χώρες διαφορετικές από την τρίτη χώρα που υπόκειται σε μέτρο IPI. Η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας ζητεί σχετικά αποδεικτικά στοιχεία όταν υπάρχουν εύλογες ενδείξεις μη συμμόρφωσης με την παράγραφο 1 στοιχείο α) ή β), ή όταν η σύμβαση ανατίθεται σε όμιλο οικονομικών φορέων που περιλαμβάνει νομικό πρόσωπο καταγόμενο από την τρίτη χώρα που υπόκειται σε μέτρο IPI.

3. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς περιλαμβάνουν αναφορά στις υποχρεώσεις που ορίζονται στο παρόν άρθρο, στα έγγραφα για τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων στις οποίες εφαρμόζεται μέτρο IPI.

Άρθρο 9

Εξαίρεσης

1. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς δύνανται, κατ' εξαίρεση, να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν ένα μέτρο IPI σχετικά με μια διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, όταν:

- α) μόνο προσφορές από οικονομικούς φορείς που προέρχονται από τρίτη χώρα που υπόκειται σε μέτρο IPI πληρούν τις απαιτήσεις του διαγωνισμού· ή
- β) η απόφαση να μην εφαρμοστεί το μέτρο IPI δικαιολογείται για επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, όπως η δημόσια υγεία ή η προστασία του περιβάλλοντος.

2. Όταν η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας αποφασίζει να μην εφαρμόσει μέτρο IPI, παρέχει τις ακόλουθες πληροφορίες στην Επιτροπή, κατά τρόπο που αποφασίζει το αντίστοιχο κράτος μέλος, και το αργότερο εντός τριάντα ημερών από την ανάθεση της σύμβασης:

- α) όνομα και στοιχεία επικοινωνίας της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα·

- β) περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης·
- γ) πληροφορίες σχετικά με την καταγωγή των οικονομικών φορέων·
- δ) τον λόγο στον οποίο βασίζεται η απόφαση να μην εφαρμοστεί το μέτρο IPI και λεπτομερή αιτιολόγηση για την εφαρμογή της εξαίρεσης·
- ε) κατά περίπτωση, οποιαδήποτε άλλη πληροφορία κρίνει χρήσιμη η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας.

Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

Αρθρο 10

Μέσα έννομης προστασίας

Για να εξασφαλιστεί η νομική προστασία των οικονομικών φορέων που έχουν ή είχαν συμφέρον να συνάψουν συγκεκριμένη σύμβαση που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, εφαρμόζονται αναλόγως οι οδηγίες 89/665/EOK και 92/13/EOK.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Εκτελεστικές αρμοδιότητες, υποβολή εκθέσεων και τελικές διατάξεις

Αρθρο 11

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή που έχει συσταθεί με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1843. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
3. Εάν η επιτροπή δεν διατυπώσει γνώμη σχετικά με την έγκριση σχεδίου μέτρου IPI υπό μορφή αποκλεισμού προσφορών, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 6 στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης, και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Αρθρο 12

Κατευθυντήριες γραμμές

Για να διευκολυνθεί η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού από τις αναθέτουσες αρχές, τους αναθέτοντες φορείς και τους οικονομικούς φορείς, η Επιτροπή, εντός έξι μηνών από τις 29 Αυγούστου 2022, εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές.

Αρθρο 13

Υποβολή εκθέσεων

1. Έως τις 30 Αυγούστου 2025 και τουλάχιστον ανά διετία εφεξής, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο όσον αφορά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και την πρόοδο που έχει σημειωθεί στις διεθνείς διαπραγματεύσεις σχετικά με την πρόσβαση των οικονομικών φορέων της Ένωσης στις αγορές δημοσίων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης τρίτων χωρών, που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού. Η εν λόγω έκθεση δημοσιοποιείται. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή, κατόπιν αιτήματος, πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων δυνάμει του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον αριθμό των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο όπου εφαρμόστηκε ένα συγκεκριμένο μέτρο IPI, τον αριθμό των προσφορών που ελήφθησαν από τρίτες χώρες που υπόκεινται στο εν λόγω μέτρο IPI, καθώς και τις περιπτώσεις στις οποίες εφαρμόστηκε ειδική εξαίρεση από το μέτρο IPI.

2. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς υποβάλλουν έκθεση στην Επιτροπή μέσω της βάσης δεδομένων Tenders electronic daily σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων IPI, στο πλαίσιο των πληροφοριών σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει, για κάθε σχετική διαδικασία, πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων IPI, τον αριθμό των προσφορών που ελήφθησαν από τρίτες χώρες που υπόκεινται στο σχετικό μέτρο IPI, τον αριθμό των προσφορών για τις οποίες εφαρμόστηκε αποκλεισμός προσφοράς ή προσαρμογή βαθμολογίας, και την εφαρμογή ειδικών εξαιρέσεων από το μέτρο IPI. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τα δεδομένα αυτά στις τακτικές εκδόσεις που υποχρεούται να υποβάλλει βάσει του παρόντος άρθρου. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων που λαμβάνονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, κατόπιν αιτήματός της.

'Αρθρο 14

Επανεξέταση

Το αργότερο τέσσερα έτη μετά την έκδοση εκτελεστικής πράξης ή το αργότερο στις 30 Αυγούστου 2027, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι προγενέστερη, και στη συνέχεια ανά πενταετία, η Επιτροπή επανεξετάζει το πεδίο εφαρμογής, τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα του παρόντος κανονισμού και υποβάλλει τα πορίσματά της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

'Αρθρο 15

Έναρξη ισχύος

Ο παρόν κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εξηκοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρόν κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 23 Ιουνίου 2022.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος
R. METSOLA

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
F. RIESTER

**Κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/
1031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου**

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αναγνωρίζουν ότι οι κανόνες επιτροπολογίας που συμφωνούνται στην παρούσα πράξη δεν προδικάζουν την έκβαση άλλων εν εξελίξει ή μελλοντικών νομοθετικών διαπραγματεύσεων και δεν πρέπει να θεωρούνται προηγούμενο για άλλους νομοθετικούς φακέλους.

Δήλωση της Επιτροπής σχετικά με την επανεξέταση του κανονισμού για το μέσο για τις διεθνείς δημόσιες συμβάσεις [κανονισμός (ΕΕ) 2022/1031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου]

Κατά την επανεξέταση του πεδίου εφαρμογής, της λειτουργίας και της αποδοτικότητας του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 14, η Επιτροπή θα αξιολογήσει επίσης την ανάγκη να εξαιρεθεί από την εφαρμογή του οποιαδήποτε από τις αναπτυσσόμενες χώρες που είναι δικαιούχοι του γενικού καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 978/2012, και ιδίως οι δικαιούχοι χώρες του ειδικού καθεστώτος κινήτρων για την αειφόρο ανάπτυξη και τη χρηστή διακυβέρνηση, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 978/2012. Κατά την επανεξέταση η Επιτροπή θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή σε τομείς που θεωρούνται στρατηγικοί όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις της ΕΕ.
